

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю К10 «Цивільна безпека»

галузі знань К «Безпека та оборона»

Кваліфікація: бакалавр з цивільної безпеки

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради / д.т.н., професор Сергій КЮРЧЕВ
(протокол № 2 від «01» жовтня 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 02 жовтня 2025 р.

Ректор / д.т.н., професор Сергій КЮРЧЕВ
(наказ № 78-ОД від «01» жовтня 2025 р.)

Запоріжжя, 2025

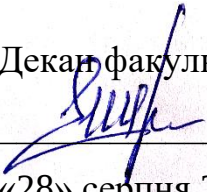
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Гарант освітньо-професійної програми

 к.т.н., доцент Михайло ЗОРЯ

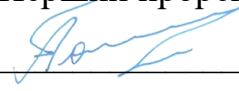
«21» серпня 2025 р.

Декан факультету агротехнологій та екології

 к.с.-г.н., доцент Ірина ІВАНОВА

«28» серпня 2025 р.

Перший проректор

 к.т.н., доцент Олександр ЛОМЕЙКО

«01» жовтня 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні у галузі знань К «Безпека та оборона» за спеціальністю К10 «Цивільна безпека», розроблена на основі Стандарту вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 1170 від 29.10.2018 р. зі змінами та доповненнями відповідно до наказів № 593 від 28.05.2021 р., № 26 від 13.01.2022 р., № 842 від 13.06.2024 р.

Освітньо-професійну програму «Цивільна безпека» оновлено з урахуванням пропозицій щодо складових елементів освітніх програм з питань безпеки і стійкості критичної інфраструктури, підготовленою Тимчасовою робочою групою з питань розвитку освітніх програм у сфері захисту критичної інфраструктури, створеною при Національному інституті стратегічних досліджень (Лист МОН № 1/15518-25 від 24.07.2025 р.).

ОПП затверджено та введено в дію наказом ректора від «01» жовтня 2025 р. №78-ОД.

Розробники освітньо-професійної програми (зміни внесено відповідно до Наказу ректора від 29.08.2025 р. №65/І-ОД):

Зоря Михайло Віталійович – гарант освітньо-професійної програми, керівник робочої групи, кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри цивільної безпеки Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Яцух Олег Васильович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри цивільної безпеки Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Білий Євгеній Віталійович – інженер з охорони праці товариства з обмеженою відповідальністю «Расіо»;

Хитриченко Владислав Миколайович – здобувач за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 263 «Цивільна безпека» Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Никифоров Сергій Валентинович – начальник Мелітопольського відділення управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України у Запорізькій області.

Ромась Володимир Іванович – провідний інженер з охорони праці Мелітопольських високовольтих електричних мереж ВАТ «Запоріжжяобленерго».

Розглянуто на засіданні кафедри цивільної безпеки
Протокол № 1 від « 21 » серпня 2025 р.

Схвалено методичною комісією факультету агротехнологій та екології
Протокол № 1 від « 28 » серпня 2025 р.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ К10 «ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА»

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного. Факультет агротехнологій та екології. Кафедра цивільної безпеки
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень. Кваліфікація – бакалавр з цивільної безпеки
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Цивільна безпека», спеціальність К10 «Цивільна безпека»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний. Обсяг освітньої програми: - на базі повної загальної середньої освіти 240 кредитів ЄКТС; - на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти.
Форми здобуття освіти за освітньою програмою та строки здобуття освіти	Очна (денна) і заочна, термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію № 244 від 14 травня 2020 р., строк дії до 01 липня 2026 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ ENEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»). Умови вступу визначаються « Правилами прийому до Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного ».
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	3 01 вересня 2025 р. по 30 червня 2029 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.tsatu.edu.ua/ate/osvitni-prohramy/osvitni-prohramy-os-bakalavr/

2. Мета освітньо-професійної програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців в галузі цивільної безпеки зі спеціальності К10 «Цивільна безпека», здатних оволодіти компетентностями, потрібними для створення і підтримання здорових та безпечних умов праці, життєдіяльності людини, забезпечення цивільного захисту, техногенної безпеки, а також реагування на надзвичайні ситуації та ліквідацію їх наслідків	
3. Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань К «Безпека та оборона». Спеціальність К10 «Цивільна безпека». <i>Об'єкт:</i> людина – збереження її життя, здоров'я та працездатності в трудовому процесі, в умовах надзвичайної ситуації. <i>Суб'єкт</i> господарювання – промисловий, сільськогосподарський чи транспортний об'єкт, небезпечне природне явище чи виробничий процес, що за певних обставин можуть створити реальну загрозу виникнення аварії, надзвичайної ситуації; територія країни, державне і приватне майно – їх захист і збереження у разі загрози та виникнення надзвичайної ситуації. <i>Мета навчання:</i> підготовка фахівців, які мають оволодіти компетентностями, потрібними для створення і підтримання здорових та безпечних умов праці, життєдіяльності людини, забезпечення цивільного захисту, техногенної безпеки, а також реагування на надзвичайні ситуації та ліквідацію їх наслідків. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття, правові норми, вимоги і правила, а також комплекс організаційних, технічних і спеціальних заходів і засобів, спрямованих на збереження здоров'я та працездатності людини в трудовому процесі, для захисту населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від наслідків надзвичайних ситуацій
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Освітній фокус освітньої програми	Спеціальна освіта в галузі К «Безпека та оборона» зі спеціальності К10 «Цивільна безпека». <i>Ключові слова:</i> цивільна безпека, охорона праці, цивільний захист, пожежна безпека, ризик, безпека виробництв, захист населення, промислова безпека, техногенна безпека, небезпечна подія, потенційна небезпека, умови праці, шкідливі

	фактори, потенційно небезпечний об'єкт, небезпечні фактори, надзвичайна ситуація, аварія, катастрофа, нещасний випадок, професійне захворювання, індивідуальний захист населення, колективний захист населення
Особливості програми	Підготовка фахівців в галузі цивільної безпеки вимагає спеціальної практичної підготовки на базі підприємств, організацій та установ міста і району за укладеними угодами. Залучення фахівців-практиків в галузі цивільної безпеки до освітнього процесу
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Відповідно до здобутого освітнього ступеня бакалавр здатний виконувати роботи, зазначені у Державному класифікаторі України ДК 003:2010: - інспектор державний з питань цивільного захисту та техногенної безпеки, код КП 3449; - інспектор з охорони праці, код КП 3152
Продовження освіти	Мають право продовжувати навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання на принципах академічної свободи та мобільності на основі компетентнісного підходу з використанням платформи Moodle, самонавчання, проблемно-орієнтовне навчання. Викладання проводиться у вигляді лекцій, практичних та лабораторних занять, практик, виконання курсових проєктів, самостійного навчання на основі підручників та конспектів, дистанційної самопідготовки на освітньому порталі, консультації з викладачами
Оцінювання	Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-професійної програми складається з поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль знань проводиться в усній (опитування за результатами опрацьованого матеріалу) або письмовій формі (тестування). Підсумковий контроль знань у вигляді диференційованого заліку або екзамену проводиться в усній формі на основі розробленого

	пакету екзаменаційних білетів або тестових матеріалів. Усний захист звітів з практики та курсових проєктів комісії. Основні принципи організації та оцінювання поточного і підсумкового контролів регламентуються вимогами Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ і Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ТДАТУ. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється 100-бальна шкалою; шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F) та національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано)
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, під час практичної діяльності або у процесі навчання, яка передбачає застосування теорій та методів проведення моніторингу, запобігання виникненню аварій, надзвичайних ситуацій, нещасним випадкам (на виробництві) і професійним захворюванням, оцінювання їх можливих наслідків та їх ліквідування
Загальні (універсальні)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як

	усно, так і письмово. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК7. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК8. Здатність працювати як в команді, так і автономно. ЗК9. Навики здійснення безпечної діяльності. ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища ЗК10¹. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу недопустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності
Спеціальні (фахові), визначені стандартом вищої освіти спеціальності	ФК1. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ цивільного захисту, охорони праці; дотримання основних принципів здійснення цивільного захисту та державної політики з питань охорони праці. ФК2. Здатність оперувати термінами та визначеннями понять у сфері цивільного захисту, охорони праці; основними положеннями, вимог та правил стосовно проведення моніторингу, організовування та впровадження заходів щодо запобігання, ліквідування надзвичайних ситуацій. ФК3. Здатність до застосовування тенденцій розвитку техніки і технології захисту людини, матеріальних цінностей і довкілля від небезпек техногенного і природного характеру та обґрунтованого вибору засобів та систем захисту людини і довкілля від небезпек. ФК4. Здатність оперувати фізичними та хімічними термінами, розуміти сутність математичних, фізичних та хімічних понять та законів, які необхідні для здійснення професійної діяльності. ФК5. Здатність організовувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної, промислової безпеки та охорони праці. ФК6. Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання та ризиків у сфері безпеки праці. ФК7. Здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи визначення та контролю фактичних рівнів негативного впливу уражальних

	чинників джерел надзвичайних ситуацій на людину і довкілля. ФК8. Здатність до аналізу й оцінювання потенційної небезпеки об'єктів, технологічних процесів та виробничого устаткування для людини й навколишнього середовища. ФК9. Здатність до розуміння механізму процесів горіння і вибуху, обставин, дій та процесів, що спричиняють виникнення надзвичайної ситуації. ФК10. Здатність обґрунтовувати та розробляти заходи, спрямовані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, захист населення і територій від надзвичайних ситуацій, забезпечення безпечної праці та запобігання виникненню нещасних випадків і професійних захворювань. ФК11. Здатність прогнозувати і оцінювати обстановку в зоні надзвичайної ситуації (аварії) та тактичні можливості підрозділів, що залучаються до ліквідування надзвичайної ситуації (аварії). ФК12. Здатність до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення. ФК13. Здатність організовувати радіаційний, хімічний та біологічний захист населення, інженерне забезпечення процесу виконання аварійно-рятувальних робіт. ФК14. Здатність до використання основних методів та засобів управління, зв'язку та оповіщення під час загрози або виникнення надзвичайних ситуацій. ФК15. Готовність до застосовування та експлуатації технічних систем захисту, засобів індивідуального та колективного захисту людини від негативного впливу небезпечних чинників надзвичайної ситуації, дії небезпечних і шкідливих виробничих чинників. ФК16. Здатність до організації безпечної експлуатації техніки, устаткування, спорядження у сфері професійної діяльності, створення безпечних і здорових умов праці. ФК17. Здатність організовувати та проводити навчання працівників підприємств, установ та організацій і населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій.
--	--

	ФК18. Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам. ФК19. Здатність до читання та виконання ескізів та креслень, застосування комп'ютерної графіки в сфері професійної діяльності
7. Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності	РН1. Аналізувати питання історії, факти, проблеми та тенденції розвитку культури України в їх діалектичному взаємозв'язку. РН2. Володіти культурою мислення, технологією освоєння соціального досвіду на рівні, необхідному для професійної діяльності. РН3. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій. РН4. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності. РН5. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності. РН6. Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності знання математичних та природничих наук. РН7. Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям. РН8. Передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної

	безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення типових небезпечних подій. РН9. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, системи управління базами даних та стандартні пакети прикладних програм. РН10. Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій. РН11. Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі виробничі чинники та аналізувати безпечність виробничого устаткування. РН12. Визначати технічний стан зовнішніх та внутрішніх інженерних мереж та споруд для оцінювання відповідності його вимогам цивільного захисту та техногенної безпеки. РН13. Класифікувати речовини, матеріали, продукцію, процеси, послуги та суб'єкти господарювання за ступенем їх небезпечності. РН14. Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки. РН15. Пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри уражальних чинників джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів. РН16. Обирати оптимальні способи та застосовувати засоби захисту від впливу негативних чинників хімічного, біологічного і радіаційного походження. РН17. Оцінювати технічні показники та визначати стан аварійно-рятувальної техніки, засобів зв'язку, устаткування та обладнання. РН18. Пояснювати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту та знати автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролювання стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану. РН19. Знати типи автоматизованих систем раннього виявлення надзвичайних ситуацій та оповіщення, загальні технічні характеристики та вимоги до застосування систем управління, зв'язку та оповіщення у надзвичайних ситуаціях.
--	--

	РН20. Демонструвати вміння щодо проведення заходів з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт. РН21. Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях. РН22. Пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів. РН23. Застосовувати заходи цивільного захисту: з інформування та оповіщення населення; стосовно укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту; щодо евакуювання населення із зони надзвичайної ситуації та життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення. РН24. Передбачати безпечну роботу газодимозахисної служби, експлуатацію комплектів засобів індивідуального захисту рятувальників. РН25. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності. РН26. Знати властивості горючих речовин і матеріалів, механізм виникнення процесів горіння і вибуху.
Програмні результати навчання, визначені закладом вищої освіти	РН27. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями,

	мультимедійним обладнанням відповідає ліцензійним вимогам. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам. Користування мережею Інтернет безлімітне. Для спеціальної професійної підготовки фахівців функціонують навчально-лабораторні приміщення з охорони праці, цивільного захисту, електробезпеки, технічних засобів контролю умов праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки та інші. Для практичної професійної підготовки фахівців укладені угоди з підприємствами, організаціями та установами з метою проходження виробничих практик
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://www.tsatu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Наукова бібліотека ТДАТУ – http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka Електронні навчальні курси дисциплін на освітньому порталі Moodle http://op.tsatu.edu.ua Електронний інституційний депозитарій elarTSATU – http://elar.tsatu.edu.ua/ Читальна зала забезпечена вільним доступом до мережі Інтернет
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Система ECTS з обсягом 1 кредиту 30 годин. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ та Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ТДАТУ. У рамках двосторонніх договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки. Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання та проведення досліджень в університетах та наукових установах України
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у

	ТДАТУ та Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ТДАТУ за кордоном. У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Таврійським державним агротехнологічним університетом імені Дмитра Моторного та навчальними закладами країн-партнерів http://www.tsatu.edu.ua/vmz/
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовленнєвою підготовкою

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонентів освітньо-професійної програми

Окремі компоненти освітньої програми можуть повністю або частково визнано та перезараховано для здобувачів вищої освіти, зарахованих на базі ступеня «фаховий молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») за результатами навчання, отриманими в межах попередньої освітньої програми фахової передвищої освіти відповідно до [Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ](#) не більше, ніж 60 кредитів ЄКТС.

Перелік компонентів освітньо-професійної програми представлено в таблиці 2.1

Таблиця 2.1

Перелік компонентів освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
1. Цикл загальної підготовки			
OK1	Українська мова (за професійним спрямуванням) (УМ)	4	Екзамен
OK2	Хімія (ХМ)	5	Екзамен
OK3	Вища математика (ВМ)	5	Екзамен
OK4	Філософія (ФЛ)	4	Диф. залік
OK5	Фізика (ФЗ)	5	Екзамен
OK6	Інформатика (ІН)	5	Диф. залік
OK7	Інженерна і комп'ютерна графіка (ІКГ)	5	Диф. залік
OK8	Іноземна мова (за професійним спрямуванням) (ІМ)	6	Диф. залік Екзамен
OK9	Фізичне виховання (ФВ)	4	Залік - 4
Всього за циклом загальної підготовки		43	Екзамен - 5 Диф. залік - 4 Залік - 4
2. Цикл професійної підготовки			
OK10	Безпека життєдіяльності (БЖ)	7	Екзамен
OK11	Вступ до фаху (ВФ)	4	Диф. залік
OK12	Метрологія, стандартизація та сертифікація (МСС)	3	Екзамен
OK13	Ноксологія (НК)	3	Екзамен
OK14	Матеріалознавство та технологія матеріалів (МТМ)	4	Екзамен
OK15	Технічна механіка (ТМ)	4	Екзамен

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
OK16	Основи охорони праці (ООП)	4	Екзамен
OK17	Виробнича санітарія (ВС)	5	Екзамен
OK18	Атестація робочих місць за умовами праці (АРМ)	5	Екзамен
OK19	Автоматика і пристрої безпеки та захисту (АПБЗ)	5	Екзамен
OK20	Теорія горіння та вибуху (ТГВ)	5	Екзамен
OK21	Експертиза в галузі цивільної безпеки (ЕГЦБ)	5	Екзамен
OK22	Цивільний захист (ЦЗ)	4	Екзамен
OK23	Електробезпека (ЕБ)	4	Екзамен
OK24	Безпека експлуатації будівель і споруд (БЕБС)	5	Екзамен
OK25	Організація наглядової діяльності у сфері цивільної безпеки (ОНД)	4	Екзамен
OK26	Промислова екологія (ПЕ)	3	Екзамен
OK27	Комплексний курсовий проєкт (ККП1)	3	Диф. залік
OK28	Безпечність інженерних систем та обладнання (БІСО)	6	Екзамен
OK29	Розслідування нещасних випадків, аварій та захворювань (РНВ)	6	Екзамен
OK30	Управління цивільною безпекою (УЦБ)	6	Екзамен
OK31	Надійність технічних систем і техногенний ризик (НТС)	6	Екзамен
OK32	Пожежна та вибухова безпека виробництва (ПВБВ)	5	Екзамен
OK33	Безпека виробничих процесів та обладнання (БВПО)	4	Екзамен
OK34	Державне соціальне страхування (ДСС)	3	Екзамен
OK35	Комплексний курсовий проєкт (ККП2)	3	Диф. залік
Всього		116	Екзамен - 23 Диф. залік - 3
2.1 Практична підготовка			
OK36	Навчальна практика (НП1)	5	Диф. залік
OK37	Навчальна практика (НП2)	5	Диф. залік
OK38	Виробнича практика (ВП)	5	Диф. залік
Всього		15	Диф. залік - 3
Всього за циклом професійної підготовки		131	Екзамен - 23 Диф. залік - 6
ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ ЗДОБУВАЧА			
ВК1	Вибіркова дисципліна соціально-економічного спрямування	4	Диф. залік

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ВК2	Вибіркова дисципліна правового спрямування	4	Диф. залік
ВК3	Вибіркова дисципліна фізичного спрямування	4	Диф. залік
ВК4	Вибіркова дисципліна суспільно-політичного спрямування / Вибіркова дисципліна «Базова загальновійськова підготовка» (теоретична підготовка)*	3	Диф. залік
ВК5	Вибіркова дисципліна технологічного спрямування	6	Диф. залік
ВК6	Вибіркова дисципліна природничо-математичного спрямування	4	Диф. залік
ВК7	Вибіркова дисципліна технологічного спрямування	5	Диф. залік
ВК8- ВК10	Вибіркові дисципліни Minor 1	15	Екзамен - 2 Диф. залік
ВК11- ВК13	Вибіркові дисципліни Minor 2	9	Екзамен - 1 Диф. залік - 2
ВК14	Вибіркова дисципліна іншомовного спрямування (поглиблений курс)	6	Диф. залік - 2
Всього дисциплін за вибором здобувача		60	Екзамен - 3 Диф. залік - 12
ІНШІ СКЛАДОВІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ			
Підготовка до атестації здобувачів вищої освіти		5	
Атестація здобувачів вищої освіти		1	
Всього за іншими складовими		6	
Разом за обов'язковою частиною підготовки		180	Екзамен - 28 Диф. залік - 10 Залік - 4
Разом за вибірковою частиною підготовки		60	Екзамен - 3 Диф. залік - 12
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	Екзамен - 31 Диф. залік - 22 Залік - 4

* Навчальна дисципліна «Базова загальновійськова підготовка» (теоретична підготовка) є обов'язковою вибірковою дисципліною для здобувачів вищої освіти чоловічої статі, крім звільнених від її проходження.

Вивчення навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка» (теоретична підготовка) передбачено в ОПП «Цивільна безпека» та навчальному плані денної форми здобуття освіти в обсязі трьох кредитів ЄКТС з формою контролю диференційований залік, як обов'язкової для включення до індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти, для яких це

передбачено законодавством (або які її проходять добровільно на підставі особистої заяви) і є вибірковою для інших здобувачів.

Теоретичну підготовку БЗВП проходять здобувачі вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти на другому році навчання. Здобувачі вищої освіти на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та освітнього ступеня молодшого бакалавра (на основі НРК5) проходять БЗВП (теоретична підготовка) на першому році навчання при вступі зі скороченим строком навчання або на другому році навчання при вступі без скорочення строку навчання.

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

Логічну послідовність вивчення компонентів освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності К10 «Цивільна безпека» представлено на рисунку 2.1.

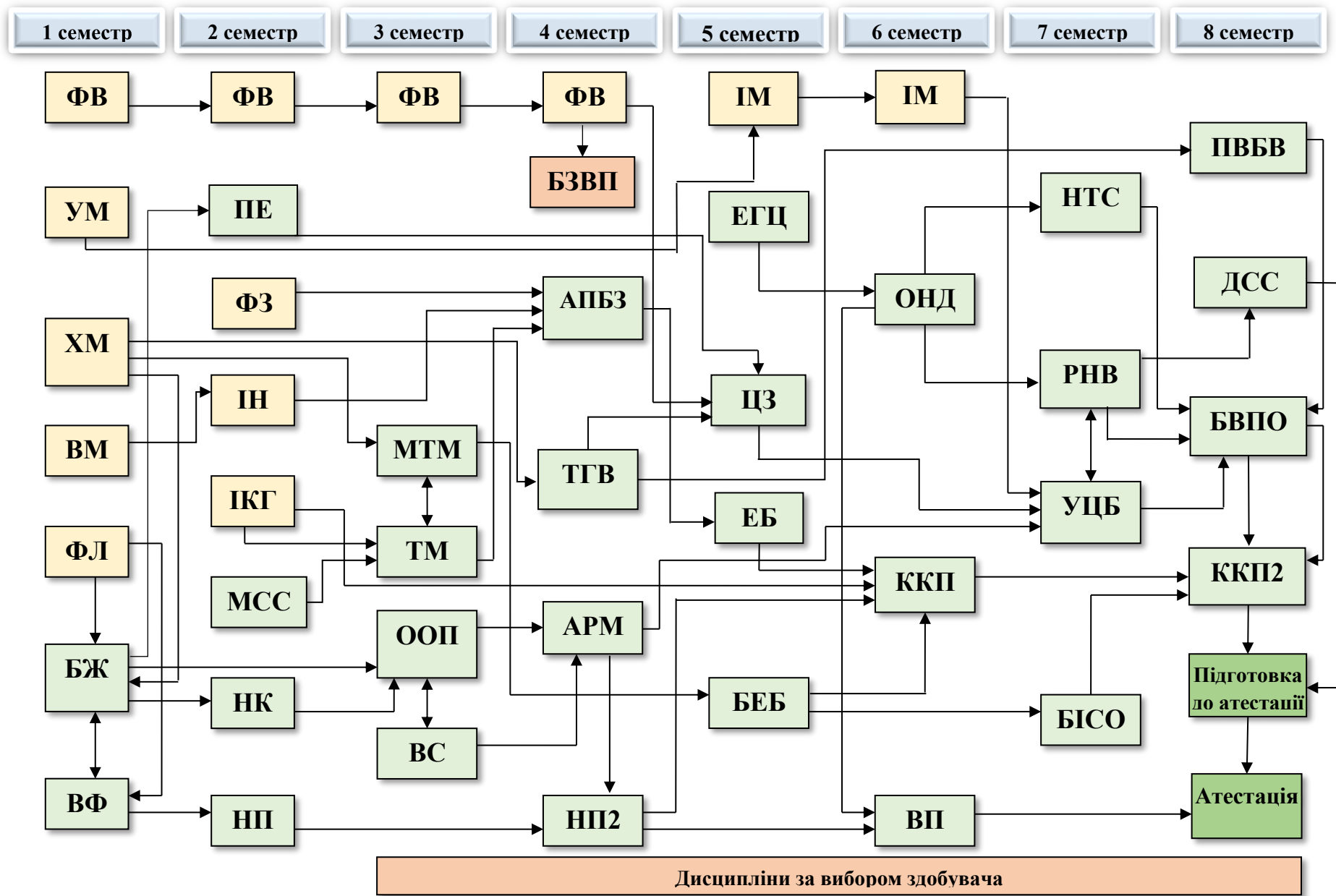

Рисунок 2.1 - Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту
Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного іспиту	Єдиний державний кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання досягнень результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю К10 «Цивільна безпека» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, та цією освітньою програмою. Заклад вищої освіти допускає до складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту осіб, які здобувають ступінь бакалавра, за умови відсутності в них академічної заборгованості.

4. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У Таврійському агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного впроваджено систему управління якістю, яка підтверджена сертифікатами на відповідність системи управління якістю в ТДАТУ вимогам міжнародного стандарту якості ISO 9001:2015 «Quality management systems – Requirements» та Національного стандарту якості ДСТУ EN ISO 9001:2018. Режим доступу:

<http://www.tsatu.edu.ua/op/sertyfikaty-systemy-vnutrishnoho-zabezpechennja-jakosti/>

У ТДАТУ впроваджена система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка регламентується [«Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного»](#), затвердженим наказом ректора університету від 05.10.2022 р. № 88-ОД.

Для організації та функціонування системи забезпечення якості вищої освіти в ТДАТУ створено відділ моніторингу якості освітньої діяльності, який керується [«Положенням про відділ моніторингу якості освітньої діяльності у ТДАТУ»](#). Режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/op/>.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає здійснення наступних процедур і заходів для забезпечення якості освіти здобувачів, що навчаються за освітньою програмою «Цивільна безпека» в ТДАТУ:

- моніторинг системи менеджменту якості освіти в університеті;
- перегляд освітніх програм, який відбувається за результатами їх моніторингу за участю робочої групи, здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти, відділу моніторингу якості освітньої діяльності щорічно наприкінці навчального року та оформлюється відповідними протоколами;
- включення роботодавців і здобувачів вищої освіти до складу робочої групи з вдосконалення освітньої програми;
- онлайн-опитування, анкетування стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів тощо) щодо якості освітньої програми та організації освітнього процесу на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>;
- розміщення аналітичних звітів щодо результатів опитування стейкхолдерів з пропозиціями групи забезпечення щодо підвищення якості освіти за даною освітньо-професійною програмою на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/op/monitorynh-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/> ;
- аналіз відгуків керівників виробничої практики щодо якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти;
- самоаналіз відповідності підготовки фахівців до нормативно-правових актів і документів, ліцензійних і акредитаційних вимог;
- періодичний аналіз успішності здобувачів вищої освіти та якості знань (по завершенню семестру);
- оцінювання результатів незалежного заміру знань здобувачів з дисципліни напередодні екзамену та перевірки залишкових знань студентів за тестовими завданнями після складання сесії (за рішенням [Навчально-наукового центру ТДАТУ](#));
- оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників по завершенню навчального року, що здійснюється відповідно до [«Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників ТДАТУ»](#) згідно затверджених критеріїв та оприлюднюється на веб-сайті університету;
- регулярне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, що забезпечують освітній процес за програмою, яке спрямоване на посилення практичної складової шляхом проходження довгострокових стажувань на підприємствах, установах, організаціях, участі у міжнародних проектах, грантових програмах;
- залучення молодих викладачів до роботи [Вищої школи педагогічної майстерності](#), яку спрямовано на вивчення та ознайомлення з сучасними інноваційними технологіями навчання й виховання;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу (матеріально-технічна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, освітній портал MOODLE), що відповідає ліцензійним вимогам;
- використання інформаційних систем для ефективного управління освітньою діяльністю: контролю поточної успішності «Osvita», електронних навчальних курсів дисциплін на освітньому порталі MOODLE, Web-сайту Наукової бібліотеки з репозиторієм;

- розміщення інформації про освітню програму для можливості публічного перегляду, громадського обговорення, інформування про зміни в освітній програмі на веб-сайті університету;
- дотримання всіма учасниками освітнього процесу норм академічної доброчесності, що регламентуються [Кодексом честі ТДАТУ](#), [Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу](#) та [Антикорупційною програмою ТДАТУ](#);
- регулярні анонімні онлайн-опитування здобувачів вищої освіти щодо дотримання норм академічної доброчесності на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>;
- всі кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, наукові та навчальні праці науково-педагогічних працівників ТДАТУ перевіряються на предмет академічного плагіату;
- щорічне оновлення та удосконалення навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін освітнього процесу.

5. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ СКЛАДОВИХ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Узгодженість складових елементів освітньої програми демонструється через відповідність:

- програмних результатів визначених освітньою програмою компетентностям (таблиця 5.1);
- програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання (таблиця 5.2);
- програмних компетентностей компонентам освітньої програми (таблиця 5.3).

Таблиця 5.1

Матриця відповідності визначених освітньою програмою результатів навчання та компетентностей

[illegible]

Таблица 5.2

Матриця відповідності програмних результатів навчання та обов'язкових освітніх компонентів

[illegible]

Таблиця 5.3

Матриця відповідності визначених освітньою програмою компетентностей та обов'язкових компонентів ОП

Компетентності	Обов'язкові освітні компоненти																																							
	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32	OK33	OK34	OK35	OK36	OK37	OK38		
Загальні:																																								
ЗК1	+			+					+	+	+	+				+	+	+			+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК2	+			+				+	+		+																			+				+		+		+		+
ЗК3		+	+		+					+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК4	+			+				+														+									+		+						+	
ЗК5	+			+				+																							+								+	
ЗК6						+	+					+			+						+							+							+		+	+	+	
ЗК7												+									+	+								+		+							+	
ЗК8																						+																	+	
ЗК9																						+																		
ЗК10		+	+		+					+		+		+	+					+	+	+				+				+		+				+		+		
ЗК10 ¹											+																													
Спеціальні (фахові):																																								
ФК1										+	+	+				+	+	+			+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	
ФК2										+	+	+				+	+	+			+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	

Компетентності	Обов'язкові освітні компоненти																																						
	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32	OK33	OK34	OK35	OK36	OK37	OK38	
ФК3		+	+		+					+		+		+	+		+	+	+	+	+	+				+				+	+	+				+	+	+	
ФК4		+	+		+					+				+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	
ФК5												+				+	+					+															+	+	
ФК6										+		+	+	+		+	+	+		+	+	+		+	+		+	+		+	+		+		+	+	+	+	
ФК7		+	+		+					+		+	+	+	+		+			+	+	+					+				+	+					+	+	
ФК8										+	+	+	+			+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК9		+	+		+					+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+		+				+	+		+	+	+	+	+
ФК10										+								+				+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	
ФК11																						+																+	
ФК12																						+																+	
ФК13						+																+					+									+		+	
ФК14												+					+					+																+	+
ФК15																+						+											+	+				+	+
ФК16																						+										+	+					+	
ФК17																						+								+		+						+	
ФК18																						+							+		+							+	
ФК19						+	+					+			+						+						+								+		+	+	

6. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1. Стандарт вищої освіти України за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 263 «Цивільна безпека» / Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018 р. № 1170. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2022/Standarty.Vyshchoyi.Osvity/Zatverdzeni.Standarty/01/31/263-Tsyvil.bezp-bak.31.01.22.pdf> (дата звернення: 30.01.2025).

2. Зміни, що вносяться до деяких стандартів вищої освіти для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня вищої освіти / Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.01.2022 р. № 26. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2022/Standarty.Vyshchoyi.Osvity/Nakaz-26-13.01.22.pdf> (дата звернення: 30.01.2025).

3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 30.01.2025).

4. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 30.01.2025).

5. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text> дата звернення: 30.01.2025).

6. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення: 30.01.2025).

7. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти / Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2024 р. № 1021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 30.01.2025).

8. Про затвердження національної рамки кваліфікацій / Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12> (дата звернення: 30.01.2025).

9. ДК 003:2010 Національний класифікатор України «Класифікатор професій» / Наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. № 237 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> (дата звернення: 30.01.2025).

10. ДСТУ 3891:2013. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять. [Чинний від 2014-01-01]. Київ, 2013. 22 с.

11. ДСТУ 2293:2014. Охорона праці. Терміни та визначення основних понять. [Чинний від 2015-05-01]. Київ, 2014. 16 с.

12. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності». Розділ 1 «Професії керівників, професіоналів, фахівців та технічних службовців» / Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 р. № 336 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0336203-04/ed20041229#Text> (дата звернення: 30.01.2025).

13. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників у сфері цивільного захисту України. Випуск 92 (доопрацьований) / Наказ Державної служби з України з надзвичайних ситуацій від 05.12.2018 р. № 707 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0707388-18#Text> (дата звернення: 30.01.2025).

14. Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) та додатка до них, зразка академічної довідки. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.01.2021 р. № 102 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0122-21#Text> (дата звернення: 30.01.2025).

15. Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 р. № 734 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-п#Text> дата звернення: 30.01.2025).

Гарант освітньо-професійної програми
кандидат технічних наук, доцент

Михайло ЗОРЯ